

ovní podmínky

D koloniální historie

E propojenost

Seznámení s mapou

vzdělávací lekce

FAIRTRADE
ČESKO a SLOVENSKO

Autorství lekce: Stanislav Komínek, Fairtrade ČS, foto: Stanislav Komínek, Fairtrade ČS, © Fairtrade Česko a Slovensko 2023

Vzdělávací lekce Seznámení s mapou

Cíle:

- ★ Účastníci a účastnice se seznámí s šesti tématy souvisejícími s důstojným životem lidí na naší planetě.
- ★ Účastníci a účastnice dokáží shrnout podstatu daného tématu.
- ★ Účastníci a účastnice si uvědomují, jak je jejich život propojen s danými tématy v globalizovaném světě.

Anotace: Lekce se zaměřuje na základní porozumění komplikovaného uspořádání a fungování dnešního světa. Jedná se o vhodnou úvodní aktivitu, která skupinu připraví na následné hlubší ponoření do jednotlivých tematických oblastí, které zpracovává mapa světa s názvem Svět v souvislostech. Účastníci a účastnice se seznámí s tématy Fairtrade, klimatická změna, pracovní podmínky, koloniální historie, propojenost světa a hybatelé změny, podrobněji prozkoumají vybrané jevy související s jedním tématem a následně pomocí syntézy vystihují jeho podstatu.

Klíčová otázka: Co vede k důstojnému životu lidí na naší planetě?

Věk: 13+

Počet účastníků: 6+

Časová dotace: 45 minut

Pomůcky:

- ★ papíry, tužky, 6x flipchart a fix
- ★ mobily (není podmínkou, ale při vysokém počtu účastníků se hodí pro nastudování věty ke každému jevu)
- ★ mapa světa Svět v souvislostech, případně web www.fairtrade.cz/mapa.

Postup = evokace + uvědomění + reflexe

Evokace (5 minut)

Předjímání (5 minut)

Na začátek lekce dejte účastníkům a účastnicím příležitost hádat, o čem mapa světa je. Vysvětlíte jim, že ve světě žije přes 8 miliard lidí ve více než 190 zemích, ale tato mapa světa neukazuje ani hranice států, ani města, ani názvy řek a pohoří. Položte jim otázky a krátce o nich diskutujte:

- ★ „O čem si myslíte, že tato mapa může být? Proč, podle čeho tak usuzujete?“
- ★ „Jaké globální téma vám nyní přijde nejdůležitější? Proč?“

Nechte zaznít několik globálních témat, která účastníci a účastnice považují za nejdůležitější a pak jim přiblížte, čemu se věnuje tato mapa. Vysvětlíte jim, že se nyní společně podíváte

na mapu, která přibližuje podmínky důstojného života na naší planetě a umožňuje náhled do komplikovaného uspořádání a fungování dnešního světa. Tato mapa pomocí šedesáti jevů zařazených do šesti tematických celků upozorňuje na aktuální problémy ve světě, jejich příčiny a dopady týkající se lidí i přírody.

Uvědomění (35 minut)

Výběr jevů

(35 minut)

Rozdělte účastníky a účastnice do 6 skupin, do každé rozdejte jeden flipchart a přiřadte jedno ze 6 hlavních témat mapy světa:

- ★ Fairtrade,
- ★ klimatická změna,
- ★ pracovní podmínky,
- ★ koloniální historie,
- ★ propojenost světa,
- ★ hybatelé změny.

Ke každému tématu je na mapě přiřazeno 10 bodů – vět popisujících daný jev. Skupinky budou mít za úkol na mapě **dohledat všech 10 bodů** a přečíst si je. Pokud je ve vaší skupině příliš mnoho účastníků a u mapy by se tísnil, pak mohou svých 10 jevů nastudovat přes webovou stránku. K tomu mohou oskenovat QR kód na mapě nebo přímo vyhledat www.fairtrade.cz/mapa a zvolit tam svou kategorii (téma).

Skupinky se v práci zaměří na dva výstupy:

- ★ **VÝBĚR PĚTI** – z 10 bodů/vět k tématu vybrat 5, které jim přijdou nejzajímavější, vypsát si je, aby je poté mohli sdílet celé třídě,
- ★ **SHRNUJÍCÍ VĚTA** – jednou větou shrnout základní myšlenku daného tématu.

Skupinky nechte pracovat přibližně 20 minut, aby si stihli na flipchart **vypsat vybraných 5 vět a sestavit shrnující větu za své téma**. Poté skupinky postupně předstupují před třídu a prezentují svůj výběr a shrnující větu.

Na závěr můžete nechat všechny **hlasovat, jakému tématu by se rádi v budoucnu věnovali** více do hloubky. Po představení témat skupinkami jednotlivá témata ještě jednou vyjmenujte a nechte účastníky a účastnice pro témata hlasovat zvednutím ruky. Každý může dát 0 hlasů (nezvedne žádnou ruku), 1 hlas (zvedne jednu ruku) nebo 2 hlasy (zvedne obě ruce). Pokud tento zájem o témata chcete touto formou zjišťovat, pak je dobré o hlasování informovat ještě před představením první skupinky. Možné je také hlasovat po představení každého tématu.

Reflexe (5 minut)

Osobní vztah

(5 minut)

Na závěr nechte účastnice a účastníky, aby si do svého sešitu sami pro sebe napsali, jaký z prezentovaných jevů byl pro ně osobně důležitý – ke kterému cítí nějakou osobní vazbu nebo se

jich nejvíce týká. V závěru hodiny můžete dát prostor pár lidem, kteří by chtěli tento svůj osobní bod z mapy světa sdílet s ostatními.

INFOBOX:

Fairtrade je certifikace zboží. Lidem ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky poskytuje možnost užít se vlastní práci za důstojných podmínek. Pěstitelé a zaměstnanci dostávají v rámci systému Fairtrade za své kakao, kávu nebo další plodiny spravedlivou výkupní cenu a navíc fairtradový příplatek. Mezi základní principy Fairtrade patří: spravedlivá výkupní cena, fairtradový příplatek, možnost předfinancování, demokratické rozhodování, dodržování pracovních práv, zákaz nucené a dětské práce a šetrnost k životnímu prostředí. Fairtradové komodity pěstují především drobní pěstitelé ve světě. Jedná se hlavně o kávu a kakao, ale také o banány, čaj, třtinový cukr, rýži, koření, bavlnu nebo řezané květiny.